

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

GRUP HERMES

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell Editorial: Xavier Albertí (president), Joan Villarroja (vicepresident), Joan Ballester, Josep Delemus, Lluís Foix, Rosa Font, Dolors Lloveras, Jordi Maluquer, Jaume Oliveras, Vicent Sançhis, Teresa Seseras i Pep Collellidemont (defensor del lector).

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Anna Maria Ribas (Gerència Comercial), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

Keep calm

Enric Vila

NO HI HA HAGUT MAI UN TEXT TAN PLE D'IMATGES FASTUOSES I BRILLANTS

Joan F. Mirra

Escriptor

El poeta i la Constitució

El futur

Si la llista conjunta busqués la independència s'hauria presentat amb un sol punt en el programa que consistiria en la celebració d'un referèndum en cas de victòria. Precisament perquè Mas no havia esgotat la legislatura tenia tot el sentit democràtic del món, després de la festa del 9-N, demanar als catalans si donaven permís a la Generalitat per celebrar un referèndum sota la legalitat catalana i internacional. Unes eleccions d'aquesta mena haurien obligat Podemos i Ciudadanos i el PP a pagar el preu de dir-se catalans i demòcrates. També hauria donat veu a la població al voltant d'una idea amb la qual la majoria del país està d'acord. Hauria centrat el debat en allò que és important i és la base del problema. Però una vegada ERC s'ha rendit a la trama que viu del conflicte, el 27-S

Espanya usa la política com es va servir de l'exèrcit en el segle XIX

serà una baralla de lladres amb matxet per arrebregar les engrunes del sistema autonòmic. Els dolents ja tenen el que volien, una llista aigualida amb gasosa i un enemic a mida. Després de regalar l'espai de dreta i de posar de cap de llista un exfederalista com Romeva, per ferir Iniciativa i per crispar el debat social, tot porta cap a un pujolisme degradat de centreesquerra que es repartirà prebendes amb Ciudadanos, Podemos i Duran i Lleida. Els pactes d'Àngel Ros i la carrera de les cares maques unionistes deixa clar quins plans té l'Estat per a Catalunya. La substitució ètnica que es va produir entre 1950 i 1975 en la nostra coratjosa classe obrera ara s'intentarà portar a terme amb la classe mitjana que va aguantar el país durant la dictadura i els 40 anys d'autonomisme. Ciudadanos, PP i Podemos s'aprofiten dels recursos de l'Estat per mirar de comprar joves i fer la sensació que si tens menys de 35 anys el futur és fer-te subsidiari de Madrid. Espanya utilitza la política com es va servir de l'exèrcit en el segle XIX, com una eina de propaganda i de promoció social. Mentrestant, el full de ruta sembla que se'n rigui, de la gent. Si anem anunciant declaracions simbòliques vol dir que el plebiscit també serà simbòlic. Ja veureu com pujarà la CUP.

L'any 1919, en el repartiment de les despulles de l'imperi Austro-hongarés, Itàlia va rebre la península d'Istria sencera, amb la ciutat de Trieste a un costat i Fiume a l'altre. No era clar, però, si Fiume, amb el seu territori, seria o no seria reconeguda com a italiana. Llavors, el poeta Gabriele d'Annunzio, escriptor prolífic i aventurer estrofolari, es va vestir amb uniforme llampant i barret d'alpino amb ploma en la cinta, i va ocupar la ciutat de Fiume (ara Rijeka, a Croàcia) amb una legió personal de voluntaris, sobretot els *Arditi d'Italia*. Anys més tard, D'Annunzio, a instàncies del seu admirador irònic Benito Mussolini, va rebre el títol pompós de príncep de Montenevoso, la muntanya sagrada que Claudio Magris venera i explica en el seu deliciós *Microcosmi*. El poeta elegant hi proclamà un estat lliure, la *Reggenza Italiana del Carnaro*, i poc després va redactar una carta o Constitució, que publicà fa un any i mig la revista valenciana *L'Espill*, tan exemplar com sempre.

LA CARTA, A BANDA DEL LLENGUATGE retòric (més retòric encara en l'italià original que en la traducció), no se sap gaire bé si neobarroc o neoclàssic, mereix formar part de la història del dret constitucional: no hi ha hagut mai un text tan ple d'imatges fastuoses i brillants, de projectes tan irreals, d'articles i definicions tan plens de fantasia. Com aquesta, de l'article XIV: "Tres són les creences religioses que se situen per sobre de totes les altres en la totalitat dels municipis jurats: la vida és bella, i és digna perquè la visca seriosament i magníficament l'home totalment refet per la llibertat; l'home íntegre és aquell que sap inventar cada dia la seua pròpia virtut per a oferir cada dia un nou regal als seus germans." O aquesta, de l'article XVIII: "Només els productors continuats de la riquesa comuna i els creadors continuats de la potència comuna són ciutadans complets en la Regència, i constitueixen amb ella una sola substància operant, una sola plenitud ascendent." No em negaran que és una meravella, parlar d'"una sola substància operant, una sola plenitud ascendent." Vejam si ací fem una Constitució nova, o un altre estatut, i tenim tot això en compte.

CREC QUE MAI UNA CONSTITUCIÓ ha estat, com aquesta, arcaica i moderna alhora, protofeixista i liberal, reaccionària, re-

CARME PERIS

La Carta que va escriure Gabriele d'Annunzio després de proclamar Fiume un estat lliure mereix formar part de la història del dret constitucional

volucionària, democràtica i autoritària, pròpia d'aquella mena de senyorets anarquistes que ràpidament van cedir a l'atracció del feixisme. A l'estat de Fiume, doncs, no hi hauria ni partits polítics ni sindicats, i els ciutadans haurien de pertànyer per força a una de les nou corporacions (n'hi ha deu, però la desena "no té art ni categoria ni vocable", i "és gairebé una figura votiva consagrada al geni desconegut, a l'aparició de l'home novíssim, a les transfiguracions ideals dels treballs i dels dies," etc.). De manera que l'assemblea legislativa anomenada Consell dels Provisors està composta per "deu elegits pels obrers d'indústria i treballadors de la terra; deu per la gent de la mar; deu pels empresaris; cinc pels tècnics agraris i industrials; cinc pels empleats administratius de les empreses privades; cinc pels ensenyants de les escoles públi-

ques, pels estudiants de les escoles superiors i pels altres membres de la sisenà corporació (la flor intel·lectual del poble: artistes, músics, etc.); cinc per les professions liberals; cinc pels empleats públics; cinc per les societats cooperatives de producció, de treball i de consum".

D'AIXÒ, N'HAURÍEM DE DIR DEMOCRÀCIA directa i participativa, o "democràcia orgànica", molt més orgànica que la del franquisme. I els principis de la instrucció pública són, certament, admirables: "La cultura és l'aroma contra la corrupció. La cultura és la solidesa contra les deformacions." Però també, i ací apareix la cua d'un dimoni: "La dominació moral és la necessitat guerrera del nou Estat." I també: "L'exaltació de les belles idees humanes sorgeix de la seua voluntat de victòria." Alerta, doncs, que hom comença amb transfiguracions ideals, i no se sap mai on acaba. Quant a la desena corporació, "la seua plenitud s'assoleix com la de la desena Musa. Està reservada per a les forces misterioses del poble en treball i en ascens. És gairebé una figura votiva consagrada al geni desconegut, a l'aparició de l'home novíssim, a les transfiguracions ideals dels treballs i dels dies, al ple alliberament de l'esperit sobre el panteix penós i la suor de sang". I així va quedar escrit i proclamat, constitucionalment.